

PROCEDURY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ POLITYKI KONKURENCJI

KOMISJA

POMOC PAŃSTWA — POLSKA

Pomoc państwa C49/08 (ex N 402/08) — Pomoc na restrukturyzację dla PZL Dębica

Zaproszenie do zgłaszania uwag zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2009/C 53/07)

Pismem z dnia 19 grudnia 2008 r. zamieszczonym w języku oryginału na stronach następujących po niniejszym streszczeniu, Komisja powiadomiła władze polskie o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE dotyczącego wyżej wspomnianego środka pomocy.

Zainteresowane strony mogą zgłaszać uwagi na temat środka pomocy, w odniesieniu do którego Komisja wszczyna postępowanie, w terminie jednego miesiąca od daty publikacji niniejszego streszczenia i następującego po nim pisma. Uwagi należy kierować do Kancelarii ds. Pomocy Państwa w Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej na następujący adres lub numer faksu:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Greffe
Rue de la Loi/Wetstraat, 200
B-1049 Brussels
Faks: (32-2) 296 12 42

Otrzymane uwagi zostaną przekazane władzom polskim. Zainteresowane strony zgłaszające uwagi mogą wystąpić z odpowiednio uzasadnionym pisemnym wnioskiem o objęcie ich tożsamości klauzulą poufności.

TEKST STRESZCZENIA

PROCEDURA

Pismem z dnia 13 sierpnia 2008 r. władze polskie poinformowały Komisję o planowanej pomocy na restrukturyzację dla przedsiębiorstwa PZL Dębica S.A. (zwanego dalej „PZL Dębica”) w formie wniesienia dodatkowego kapitału, odroczenia terminu spłaty zadłużenia wobec podmiotów publicznych i udzielenia pożyczki na warunkach preferencyjnych.

OPIS BENEFICJENTA I PROCESU RESTRUKTURYZACJI

PZL Dębica jest dużym przedsiębiorstwem będącym własnością prywatnych inwestorów indywidualnych, produkującym urządzenia chłodnicze, takie jak: sprężarki i chillery dla sektora rolniczego, przemysłu okrętowego i obronnego. Przedsiębiorstwo jest zlokalizowane w regionie kwalifikującym się do pomocy regionalnej na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE.

Wartość nominalna zgłoszonych środków pomocy wynosi około 13,5 mln PLN (3,5 mln EUR), a pomoc polega na wniesieniu dodatkowego kapitału i udzieleniu pożyczki przez spółkę skarbu państwa oraz odroczeniu terminu spłaty zadłużenia wobec podmiotów publicznych. Ponadto Polska poinformowała, że przedsiębiorstwo korzystało z innych rodzajów pomocy o wartości nominalnej 8,1 mln PLN (2,1 mln EUR). Komisja uważa, że ta kwota obejmuje pomoc w wysokości 3,4 mln PLN udzieloną przed przystąpieniem Polski do UE i niepodlegającą badaniu Komisji, oraz pomoc w wysokości 4,7 mln PLN, udzieloną po dniu przystąpienia, stanowiącą nową pomoc.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Polskę, przedsiębiorstwo PZL Dębica zaczęło borykać się z trudnościami już w roku 2002, w którym został przyjęty pierwszy plan restrukturyzacji na lata 2002–2007. Zgłoszone środki pomocy mają zostać przyznane w ramach drugiego planu restrukturyzacyjnego, który będzie realizowany do 2013 r. Środki restrukturyzacyjne w tym okresie obejmują głównie restrukturyzację finansową. Ponadto PZL Dębica już wdrożyło kilka inwestycji i w dalszym ciągu zamierza podjąć kilka innych, a także zbyć lub zlikwidować zbędne aktywa.

OCENA ŚRODKA

Komisja uznaje, że zgłoszone środki w wysokości 13,5 mln PLN, a także środki pomocy w wysokości 4,7 mln PLN przyznane temu przedsiębiorstwu po wejściu Polski do UE, stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE i przyznane temu przedsiębiorstwu po wejściu Polski do UE i podlegają ocenie Komisji pod względem zgodności z zasadami przyznawania pomocy państwa.

Komisja przeanalizowała tę pomoc w oparciu o Wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z 2004 r.

Komisja postanowiła wszcząć procedurę przewidzianą w art. 88 ust. 2 Traktatu WE, ponieważ ma wątpliwości, czy zostały spełnione warunki zatwierdzenia pomocy na restrukturyzację, a w szczególności, czy:

- PZL Dębica kwalifikuje się do otrzymania pomocy na restrukturyzację, zwłaszcza że, wobec otrzymania przez przedsiębiorstwo wsparcia od państwa w przeszłości, zasada „pierwszy i ostatni raz” może nie być spełniona,
- plany restrukturyzacji doprowadzą do przywrócenia długoterminowej rentowności beneficjenta, ponieważ zakładają przede wszystkim restrukturyzację finansową, a nie przewidują gruntownej restrukturyzacji przemysłowej,
- pomoc na restrukturyzację jest ograniczona do minimum; udział własny przedsiębiorstwa nie wydaje się wystarczający, rzeczywisty i realny. Również w planie operacyjnym nie przewidziano żadnego zewnętrznego finansowania procesu restrukturyzacji, które świadczyłoby o przekonaniu rynków o szansach powodzenia zamierzeń przedsiębiorstwa,
- został spełniony warunek unikania nadmiernego zakłócenia konkurencji, ponieważ przynajmniej część domniemanych środków wyrównawczych będzie prawdopodobnie konieczna dla osiągnięcia długoterminowej rentowności.

Polska została poproszona o przekazanie dodatkowych informacji dotyczących wymienionych zagadnień.

TEKST PISMA

„Komisja pragnie poinformować władze polskie, że po przeanalizowaniu dostarczonych przez nie informacji na temat środków zgłoszonych dnia 13 sierpnia 2008 r., podjęła decyzję o wszczęciu postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu WE.

I. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 13 sierpnia 2008 r. władze polskie poinformowały Komisję o planowanych środkach, które mają być

przyznane na wsparcie restrukturyzacji przedsiębiorstwa PZL Dębica S.A. (zwanego dalej »PZL Dębica«).

- (2) Pismem z dnia 3 października 2008 r. Komisja zwróciła się do władz polskich o dostarczenie niektórych brakujących dokumentów. Zostały one przekazane w dniu 20 października 2008 r.

II. OPIS BENEFICJENTA I PROCESU RESTRUKTURYZACJI*Beneficjent*

- (3) PZL Dębica jest dużym, całkowicie sprywatyzowanym przedsiębiorstwem będącym własnością prywatnych inwestorów indywidualnych, produkującym urządzenia chłodnicze, takie jak: sprężarki, chillery (agregaty do schładzania cieczy i wytwarzania wody lodowej) dla sektora rolniczego, przemysłu okrętowego i obronnego. Przedsiębiorstwo ma siedzibę na terenie województwa podkarpackiego, tzn. w regionie objętym zakresem art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE. Powstało ono w 1938 r., a od 1995 r. jest spółką akcyjną. Nie wchodzi w skład żadnej grupy przedsiębiorstw. W ciągu ostatnich 5 lat w PZL Dębica zmniejszono stan zatrudnienia o 73 osób, osiągając liczbę 424 pracowników w 2006 r.
- (4) W 2006 r. przedsiębiorstwo osiągnęło obrót w wysokości 15,9 mln PLN, a jego udział w polskim rynku wynosił 0,64 %.

Restrukturyzacja i działania restrukturyzacyjne

- (5) Zgodnie z informacjami przekazanymi przez polskie władze, przedsiębiorstwo znajduje się w trudnej sytuacji finansowej od roku 2002, w którym został przyjęty pierwszy plan restrukturyzacji na lata 2002–2007.
- (6) W ramach pierwszego planu restrukturyzacji przedsiębiorstwo skorzystało z wielu środków pomocy państwa, mających w głównej mierze formę odroczenia terminów płatności lub umorzenia należności publicznoprawnych w wysokości 6 866 501,83 PLN. Polskie władze twierdzą, że dokonano umorzenia należności publicznoprawnych jedynie w wysokości 3 422 479,68 PLN, natomiast w sprawie pozostałej kwoty należności publicznoprawnych, wynoszącej 3 444 022,15 PLN, nie podjęto jeszcze ostatecznej decyzji. Komisja przyjmuje więc, że ta kwota należności w dalszym ciągu nie została uregulowana (zob. część 1 i 2 tabeli 1 poniżej) i w związku z tym uważa, że PZL Dębica korzysta ze wsparcia ze strony państwa polegającego na trwałym nieegzekwowaniu zobowiązań publicznoprawnych.

- (7) Ponadto przedsiębiorstwo w dalszym ciągu korzysta ze środka pomocy, który według polskich władz stanowi pomoc *de minimis* o wartości nominalnej 1,2 mln PLN (zob. część 3 tabeli 1 poniżej).
- (8) Polskie władze twierdzą, że restrukturyzacja finansowa jest zasadniczym elementem całego procesu restrukturyzacji, ponieważ przedsiębiorstwo, mając nieregulowane należności publicznoprawne, nie może brać udziału w zamówieniach publicznych ani korzystać ze środków finansowych pochodzących z banków prywatnych.
- (9) Polskie władze za najważniejszy powód trudności PZL Dębica uznają niewielki wzrost PKB przed 2005 r. i konieczność dostosowania przez przedsiębiorstwo jego produktów do wymagań ustanowionych w dyrektywach UE, po przystąpieniu Polski do UE.
- (10) Jako jedną z podstawowych słabych stron przedsiębiorstwa polskie władze wskazują również przestarzałe urządzenia nabyte w latach 1951–1989.
- (11) Przedsiębiorstwo, częściowo w efekcie dotychczasowej modernizacji i obniżenia kosztów, wykazało zysk netto w wysokości 0,13 mln PLN w 2006 r. i 0,27 mln PLN w pierwszej połowie 2007 r. Polskie władze przyznają jednak, że osiągnięcie tych dodatnich wyników końcowych było możliwe przede wszystkim dzięki przychodom ze sprzedaży aktywów, która miała miejsce w ciągu ostatnich lat.
- Drugi plan restrukturyzacji*
- (12) Polska zgłosiła teraz pomoc na restrukturyzację w ramach drugiego planu restrukturyzacji, który ma być realizowany do 2013 r. Z informacji przekazanych przez władze polskie wynika, że lata 2002–2013 należy traktować jako jeden okres restrukturyzacji i że ostatnio opracowany plan restrukturyzacji jest jedynie przedłużeniem pierwszego.
- (13) Pomoc państwa w wysokości 13,5 mln PLN, przewidziana na przyszłość w zgłoszonym planie restrukturyzacji (zob. tabela 2 poniżej), polega na:
- wniesieniu dodatkowego kapitału w wysokości 4 965 800 PLN przez spółkę skarbu państwa ARP. W wyniku tej operacji ARP będzie posiadała 80 % akcji przedsiębiorstwa do końca okresu restrukturyzacji (2013 r.), czyli do czasu, gdy ma ono zostać ponownie sprywatyzowane;
  - udzieleniu przez ARP, na warunkach preferencyjnych, pożyczki w wysokości 5 534 200 PLN na pokrycie zadłużenia w funduszu ubezpieczeń społecznych;
  - dalszym odroczeniu terminu spłaty należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości 3 mln PLN. Polskie władze wyliczyły, że wartość pomocy wynosi 262 300 PLN.
- (14) W całkowitych kosztach restrukturyzacji, wynoszących 34,5 mln PLN ⁽¹⁾ (dla całego okresu 2002–2013) 72 % stanowią koszty restrukturyzacji finansowej zaległych zobowiązań. Pozostała kwota została przeznaczona przede wszystkim na inwestycje i modernizację przestarzałych urządzeń.
- (15) Polskie władze twierdzą, że niektóre działania restrukturyzacyjne zostały już podjęte: przedsiębiorstwo zbyło zbędne aktywa, dokonało częściowej modernizacji posiadanych urządzeń i zmniejszyło stan zatrudnienia o 71 pracowników.
- (16) Zgodnie z planem, zamierzone działania będą w głównej mierze polegały na restrukturyzacji finansowej, która powinna w największym stopniu przyczynić się do poprawy zdolności kredytowej przedsiębiorstwa. Ma ono ponadto zamiar skoncentrować się na działalności podstawowej i w związku z tym sprzedać zbędne aktywa i niepotrzebne urządzenia. Oczekuje się, że efektem tych działań będzie ograniczenie kosztów stałych, uzyskanie funduszy na restrukturyzację i lepsze funkcjonowanie przedsiębiorstwa.
- (17) Jako możliwe źródło finansowania restrukturyzacji Polska wskazuje przychód ze sprzedaży aktywów, którego część w wysokości 7,5 mln PLN już uzyskano w ramach pierwszego planu restrukturyzacji, oraz przychód w wysokości 7,6 mln PLN ze sprzedaży planowanej w latach 2008–2013 ⁽²⁾.
- (18) Władze polskie twierdzą, że zbyt dwie spółki zależne: zakład narzędziowy i ocynkownię, które były przedsiębiorstwami przynoszącymi zysk. Władze polskie argumentują, że oprócz tego zostały zastosowane również inne środki wyrównawcze, takie jak rezygnacja z produkcji gumowych uszczelnek i pewnego typu urządzeń chłodniczych oraz zmniejszenie zdolności produkcyjnych w sferze produkcji sprężarek i agregatów.
- Opis wszystkich środków restrukturyzacyjnych w okresie 2002–2013*
- (19) Organami udzielającymi pomocy są organy podatkowe, władze miejskie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), urzędy skarbowe oraz Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. (ARP).
- (20) Polskie władze przedłożyły wykaz różnorodnych środków (z podaniem ich wartości nominalnej i kwoty pomocy), które przedstawiono poniżej. Komisja ma wątpliwości co do metody zastosowanej w celu ilościowego ujęcia kwoty pomocy, ponieważ zgodnie z ustaloną praktyką Komisji, może ona osiągnąć do 100 % wartości nominalnej.
-
- ⁽¹⁾ Zdaniem Komisji całkowite koszty restrukturyzacji są nieco wyższe od podanych przez polskie władze (30,3 mln PLN). W istocie Polska podaje koszty restrukturyzacji zaległych zobowiązań z odroczonym terminem spłaty jako kwotę pomocy przyznanej na ten cel. Zgodnie z ustaloną praktyką Komisja uważa, że do wyliczenia kosztów restrukturyzacji należy przyjąć nominalną kwotę zaległych zobowiązań z odroczonym terminem spłaty.
- ⁽²⁾ Polska ostatnio poinformowała Komisję, że zrealizowano już sprzedaż aktywów o wartości 1 537 700 PLN.

Tabela 1

Pomoc państwa w ramach pierwszego planu restrukturyzacji

A	B	C	D	E	F
Nr	Domniemana data umowy lub przyjęcia decyzji	Organ przyznający pomoc	Forma pomocy	Wartość nominalna (w PLN)	Kwota pomocy (w PLN)
Część 1. Pomoc państwa udzielona przed dniem przystąpienia					
1	6.2.2004 r.	PFRON	Umorzenie zobowiązań	2 358 689,41	2 358 689,41
2	5.10.2001 r. (decyzja otrzymana przez przedsiębiorstwo w lipcu 2002 r.)	Rada Miejska Dębicy	Umorzenie zobowiązań	1 063 790,45	1 063 790,45
Całkowita wartość pomocy państwa udzielonej przed dniem przystąpienia				3 422 479,68	3 422 479,68
Część 2. Środki obiecane, lecz jeszcze nieprzyznane przez polskie władze — pomoc niezgłoszona					
3	Nieznana	ZUS	Odroczenie terminu zapłaty	1 364 600	Dane niedostępne
4	Nieznana	Rada Miejska Dębicy	Odroczenie terminu zapłaty	1 164 900	Dane niedostępne
5	Nieznana ⁽¹⁾	Urząd Skarbowy w Dębicy	Odroczenie terminu zapłaty i planowane umorzenie zobowiązań	914 522,15	914 522,15 plus odsetki
Całkowita wartość pomocy obiecanej, lecz jeszcze nieprzyznanej przez polskie władze				3 444 022,15	Dane niedostępne
Część 3. Środki uznane przez polskie władze za pomoc <i>de minimis</i> — pomoc niezgłoszona					
6	7.4.2006 r.	Burmistrz Miasta Dębica	Odroczenie terminu zapłaty podatku w wysokości 264 186 do 30.6.2006 r.	264 186	28,35
7	28.7.2006 r.	Burmistrz Miasta Dębica	Odroczenie terminu zapłaty podatku w wysokości 614 520 należnego w dniu 25.7.2008 r. do dnia 10.8.6.2006 r.	264 186	42,80
8	8.9.2006 r.	Naczelnik Urzędu Skarbowego w Dębicy	Odroczenie terminu płatności podatku w wysokości 614 520 należnego w dniu 25.7.2008 r. do dnia 31.7.2006 r.	614 520	4,91
9	5.10.2006 r.	Burmistrz Miasta Dębica	Umorzenie należnego podatku w wysokości 20 772; odroczenie zapłaty podatku w wysokości 83 704 do dnia 15.12.2006 r.	104 476	16 979,75
Całkowita wartość środków uznanych przez polskie władze za pomoc <i>de minimis</i>				1 247 368	17 055,81
Ogółem				8 113 869,83	Co najmniej 4 371 113,45

⁽¹⁾ Władze polskie twierdzą, że ten środek został przyznany w dniu 20.10.2003 r. Nie przedstawiono jednak Komisji żadnego prawnie wiążącego aktu, w którym władze krajowe zobowiązują się do udzielenia pomocy, dlatego też Komisja nie może uznać tego środka za przyznany w tym dniu. Polska potwierdza również, że naliczane są odsetki i że do czasu podjęcia formalnej decyzji o umorzeniu zadłużenia kwota zobowiązania będzie rosła.

Tabela 2

Pomoc państwa w ramach drugiego planu restrukturyzacji — zgłoszone środki pomocy

A	B	C	D	E	F
Nr	Domniemana data umowy lub przyjęcia decyzji	Organ przyznający pomoc	Forma pomocy	Wartość nominalna (w PLN)	Kwota pomocy (w PLN)
1	—	ARP	Wniesienie dodatkowego kapitału	4 965 800	4 965 800
2	—	ARP	Pożyczka na warunkach preferencyjnych	5 534 200	5 534 200
3	—	ZUS	Odroczenie terminu zapłaty zobowiązań	3 000 000	262 300
Całkowita wartość pomocy państwa zgłoszonej w ramach drugiego planu restrukturyzacji				13 500 000	10 762 300

III. OCENA

1. Stosowana procedura

- (21) Środki pomocy udzielonej przed dniem przystąpienia i niemające zastosowania po przystąpieniu nie mogą być badane przez Komisję ani w ramach procedur określonych w art. 88. Traktatu WE, ani w ramach procedury mechanizmu przejściowego. Mechanizm ten nie upoważnia Komisji ani nie wymaga od niej dokonywania przeglądu środków pomocy, które nie mają zastosowania po dniu przystąpienia.
- (22) Pomoc uznaje się za udzieloną przed dniem przystąpienia, jeżeli właściwy organ przyjął przed dniem 1 maja 2004 r. prawnie wiążący akt, na mocy którego zobowiązał się do udzielenia pomocy. Pomoc indywidualna nie ma zastosowania po dniu przystąpienia, jeżeli dokładne zaangażowanie ekonomiczne państwa jest znane momencie przyznawania pomocy.
- (23) Jeżeli natomiast środki zostały przyznane po dniu przystąpienia, wówczas stanowią one nową pomoc, której zgodność ze wspólnym rynkiem Komisja ocenia zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 88 Traktatu WE.
- (24) Właściwym kryterium w celu ustalenia, czy środki pomocy zostały ostatecznie i bezwarunkowo przyznane w danej wysokości przed dniem przystąpienia jest prawnie wiążący akt, na mocy którego właściwe organy krajowe zobowiązują się do udzielenia pomocy. Jeżeli taki akt nie istnieje, uznaje się, że środek nie został przyznany przed przystąpieniem i stanowi on nową pomoc, której zgodność ze wspólnym rynkiem Komisja ocenia na podstawie art. 87 i 88 Traktatu WE.
- (25) Informacje przekazane przez władze polskie pozwoliły Komisji ustalić, które środki zostały przyznane przez dniem przystąpienia i nie mają zastosowania po przystąpieniu. Zostały one przedstawione w części 1 tabeli 1, a ich wartość wynosi 3 422 479,68 PLN. W odniesieniu do środków wykazanych w części 2 tabeli 1 nie został przedstawiony Komisji żaden prawnie wiążący akt, na mocy którego właściwe organy krajowe zobowiązują się

do udzielenia pomocy, dlatego też Komisja nie może uznać tych środków za przyznane przed dniem przystąpienia⁽³⁾. Jeżeli taki akt nie istnieje, oznacza to, że środek nie został przyznany przed dniem przystąpienia i stanowi on nową pomoc, której zgodność ze wspólnym rynkiem ocenia Komisja.

- (26) Komisja ma ponadto wątpliwości, czy środki wykazane w części 3 tabeli 1 są na poziomie *de minimis* i wobec tego nie zawierają elementu pomocy oraz czy ekwiwalent dotacji w ich przypadku został wyliczony prawidłowo. Nominalna wartość tych środków odpowiada kwocie 1 247 368 PLN (0,32 mln EUR⁽⁴⁾), która jest wyższa od progu *de minimis* ustalonego na poziomie 200 000 EUR na okres trzech lat. W związku z tym, że przedsiębiorstwo znajdowało się w trudnej sytuacji w czasie podejmowania środków, Komisja ma wątpliwości, czy wyliczenie elementu pomocy jest faktycznie prawidłowe.
- (27) Reasumując, Komisja traktuje niezgłoszoną pomoc, ujętą w części 1 tabeli 1, jako udzieloną przed dniem przystąpienia i niemającą zastosowania po przystąpieniu. Komisja ma wątpliwości, czy środki pomocy, przedstawione w części 2 tabeli 1, mogą być traktowane jako pomoc udzielona przed dniem przystąpienia i wobec tego uznaje je za nową pomoc. I wreszcie Komisja ma wątpliwości, czy pomoc wykazana w części 3 może być uznana za pomoc *de minimis* i wobec tego będzie ją traktować jako pomoc na restrukturyzację, a jej kwotę doda do całkowitych kosztów restrukturyzacji finansowej.
- (28) Środki pomocy zgłoszone przez władze polskie w ramach drugiego planu restrukturyzacyjnego przedstawiono w tabeli 2.

⁽³⁾ Władze polskie wspominają jedynie o przyrzeczeniu administracyjnym, nie wydano jednak żadnego aktu prawnie wiążącego. Zobowiązania nie zostały jeszcze uregulowane i ich kwota rosła w związku z naliczanymi odsetkami.

⁽⁴⁾ Wszystkie kwoty podane przez polskie władze w złotych polskich (PLN) zostały przeliczone na euro (EUR) przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia 18 listopada 2008 r. wynoszącego 1 EUR = 3,86 PLN.

2. Pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust 1 Traktatu WE

- (29) W art. 87 ust. 1 Traktatu WE stwierdza się, że wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.
- (30) Pożyczka, wniesienie dodatkowego kapitału, umorzenie zobowiązań, odroczenie terminu zapłaty i ustalenia dotyczące rozłożenia na raty płatności zobowiązań wobec podmiotów publicznych stanowią pomoc z zasobów państwowych. Oprócz tego przynoszą one korzyść przedsiębiorstwu w formie obniżenia jego kosztów. PZL Dębica, jako przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji, nie uzyskałoby na rynku tego rodzaju finansowania na takich warunkach. Taka korzyść zakłóca konkurencję. Władze polskie zgłosiły wniesienie dodatkowego kapitału jako pomoc na restrukturyzację i nie kwestionowały tego, że inne środki stanowią pomoc państwa. Komisja nie zgadza się ze stwierdzeniem władz polskich dotyczącym uznania niektórych środków za pomoc *de minimis* (zob. pkt 26 powyżej). Ponadto, art. 1 lit h) rozporządzenia nr 1998/2006⁽⁵⁾ dotyczącego pomocy *de minimis* stanowi: «(...) Niniejsze rozporządzenie stosuje się do pomocy przyznawanej podmiotom gospodarczym we wszystkich sektorach, z wyjątkiem: (...) h) pomocy przyznawanej podmiotom gospodarczym znajdującym się w trudnej sytuacji». Co więcej, zgodnie z pkt 16 wytycznych: »od momentu, w którym plan restrukturyzacji lub likwidacji, dla którego wnioskowano o pomoc, został ustanowiony i jest wdrażany, każda kolejna pomoc jest uznawana za pomoc w celu restrukturyzacji«. W związku z tym Komisja zastanawia się, czy nie powinna uznać tej pomocy za niezgłoszoną pomoc przeznaczoną na restrukturyzację.
- (31) Beneficjent działa na rynku urządzeń chłodniczych i wywozu do innych państw członkowskich UE. Kryterium wpływu na wymianę handlową we Wspólnocie ma tu pełne zastosowanie.
- (32) W związku z powyższymi środkami, które nie zostały przyznane przed przystąpieniem i stanowią nową pomoc, uznaje się za pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE. Nie zostało to zakwestionowane przez polskie władze.

3. Zwolnienie na mocy art. 87 ust. 3 Traktatu WE

- (33) W niniejszym przypadku nie mają zastosowania odstępstwa, o których mowa w art. 87 ust. 2 Traktatu WE. Z uwagi na to, że podstawowym celem pomocy jest przywrócenie długoterminowej rentowności przedsiębiorstwu znajdującemu się w trudnej sytuacji, spośród odstępstw przewidzianych w art. 87 ust. 3 Traktatu WE można zastosować jedynie odstępstwo określone w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, które zezwala na pomoc państwa przerna-

czoną na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych, jeżeli nie ma ona wpływu na zmianę warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Dlatego też pomoc ta może być uznana za zgodną na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE tylko wtedy, gdy spełnione są warunki określone w Wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽⁶⁾ (zwanym dalej »wytycznymi«).

- (34) Warto zaznaczyć, że w celu oceny zgodności środków nowej pomocy na restrukturyzację, należy przeanalizować cały plan restrukturyzacji zatwierdzony przez władze i wszystkie środki pomocy, by można było stwierdzić, czy w wyniku realizacji planu i przy ograniczeniu pomocy do niezbędnej kwoty rentowność przedsiębiorstwa zostanie przywrócona. W związku z tym w ocenie zgodności nowej pomocy na podstawie kryteriów określonych w wytycznych pod uwagę należy wziąć wszystkie środki pomocy na restrukturyzację, a nie tylko środki nowej pomocy.

4. Przywrócenie rentowności

- (35) Aby środek został uznany za zgodny na podstawie pkt 34–37 wytycznych, w planie restrukturyzacji muszą być określone metody przywracania długoterminowej rentowności i dobrej kondycji przedsiębiorstwa w rozsądnych ramach czasowych. Taki plan należy przygotować w oparciu o realistyczne założenia dotyczące przyszłych warunków działania.
- (36) Komisja nie jest przekonana co do tego, czy w oparciu o przedstawiony plan przedsiębiorstwo zdoła przywrócić długoterminową rentowność.
- (37) Po pierwsze wydaje się, że proces restrukturyzacji jest ukierunkowany przede wszystkim na aspekty finansowe i nie uwzględniono w nim środków restrukturyzacji przemysłowej.
- (38) Ponadto Komisja na tym etapie ma wątpliwości, czy ocena problemów przedsiębiorstwa została dokonana w stopniu wystarczającym i czy w związku z tym wybór instrumentów, które mają doprowadzić do rozwiązania jego problemów jest właściwy. W planie restrukturyzacji w zasadzie nie określono prawidłowo powodów trudności przedsiębiorstwa. Jest w nim przede wszystkim mowa o aspektach zewnętrznych, a nie porusza się kwestii problemów o charakterze strukturalnym.
- (39) I wreszcie, ponieważ została opracowana druga wersja planu restrukturyzacji, wydaje się, że plan w poprzedniej wersji nie przyczynił się w wystarczającym stopniu do przezwyciężenia trudności beneficjenta, a to budzi wątpliwości dotyczące wiarygodności całego procesu restrukturyzacji i nasuwa przypuszczenie, że przedsiębiorstwo będzie potrzebowało w przyszłości kolejnej pomocy. Co więcej ze względu na to, że poprzednia wersja planu restrukturyzacji jest niedostępna, Komisja nie może ocenić szans powodzenia całego procesu restrukturyzacji⁽⁷⁾.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis*, Dz.U. L 379 z 28.12.2006, s. 5–10.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

⁽⁷⁾ Sprawozdania finansowe za 2007 r., takie jak bilans, rachunek zysków i strat oraz rachunek przepływów pieniężnych również nie zostały udostępnione Komisji.

5. Zasada »pierwszy i ostatni raz«

- (40) Zgodnie z pkt 3.3. wytycznych, pomoc na restrukturyzację powinna być przyznawana tylko jeden raz. Jeżeli dane przedsiębiorstwo w przeszłości otrzymało już pomoc na restrukturyzację i jeżeli upłynęło mniej niż 10 lat od momentu, w którym nastąpił koniec okresu restrukturyzacji, Komisja w normalnych warunkach zezwoli na udzielenie dalszej pomocy na restrukturyzację tylko w wyjątkowych i niedających się przewidzieć okolicznościach.
- (41) Przedsiębiorstwo korzystało już z pomocy państwa w 2001 r. (zob. środek 2 w tabeli 1) i Komisja ma wątpliwości, czy zasada »pierwszego i ostatniego razu« jest spełniona. Komisja przypuszcza, że przedsiębiorstwo w rzeczywistości znajduje się w trudnej sytuacji od 2001 r. i stąd nie jest przekonana, czy w istocie może rozpatrywać lata 2001–2013 jako jeden okres restrukturyzacji. Ten okres jest tak długi nie dlatego, że od początku przewidywano, że proces restrukturyzacji potrwa 12 lat, lecz ponieważ poprzedni plan nie doprowadził do przywrócenia długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa. Jeśli przyjąć ten okres za jeden okres restrukturyzacji, czas trwania tego procesu wydaje się o wiele za długi. Punkt 35 wytycznych zawiera wyraźne stwierdzenie, że czas trwania planu restrukturyzacji musi być możliwie najkrótszy. W związku z tym wydaje się, że okres 13 lat nie może zostać przez Komisję zaakceptowany.
- (42) Nawet jeśli Komisja nie może oceniać zgodności części pomocy przyznanej przedsiębiorstwu PZL Dębica (jako że została ona udzielona przed przystąpieniem), nie przeszkadza jej to w dokonaniu oceny stanu faktycznego w związku z interpretacją zasady »pierwszy i ostatni raz«. Komisja jest zdania, że wspomniana zasada powinna znaleźć zastosowanie w niniejszej sprawie, mimo że pomoc na cele restrukturyzacji została przyznana przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Dzieje się tak dlatego, że przy ocenie konieczności zastosowania tej zasady Komisja uwzględni jedynie stan faktyczny, tj. dokona rozpoznania, czy przedsiębiorstwo znajdowało się w trudnej sytuacji w ciągu ostatnich 10 lat i czy miało możliwość przezwyciężenia tych trudności. W związku z tym, jeśli władze polskie w omawianej sprawie nie przedstawią dowodów na istnienie wyjątkowych okoliczności, takich jak np. nieistnienie w 2001 r. efektywnej gospodarki rynkowej, Komisja będzie mieć wątpliwości, czy obecna pomoc restrukturyzacyjna nie jest niezgodna z zasadą »pierwszego i ostatniego razu«.

6. Ograniczenie pomocy do minimum

- (43) Zgodnie z pkt 43–45 wytycznych pomoc musi być ograniczona do ścisłego minimum, niezbędnego do umożliwienia restrukturyzacji przedsiębiorstwa. Pomoc nie może być udzielona w formie stanowiącej dla przedsiębiorstwa nadwyżkę środków pieniężnych, którą mogłoby ono wykorzystać do agresywnych działań zakłócających rynek, niezwiązanych z procesem restrukturyzacji.
- (44) W szczególności od beneficjenta pomocy oczekuje się wniesienia znaczącego wkładu w proces restrukturyzacji z

środków własnych lub uzyskanych na warunkach rynkowych z zewnętrznych źródeł finansowania. W wytycznych podkreśla się, że znaczna część środków finansowych na restrukturyzację musi pochodzić z zasobów własnych, między innymi ze sprzedaży aktywów, które nie są niezbędne do dalszego istnienia przedsiębiorstwa, i uzyskanych na warunkach rynkowych z zewnętrznych źródeł finansowania.

- (45) Komisja ma wątpliwości, czy własny wkład beneficjenta jest znaczny, pozwala na ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum i czy osiąga minimalny poziom 50 % całkowitych kosztów restrukturyzacji.
- (46) Na podstawie informacji przedstawionych przez polskie władze można przyjąć, że poziom udziału własnego w całkowitych kosztach restrukturyzacji nie mógł przekraczać 43 %. Ta wartość w dalszym ciągu budzi zastrzeżenia, ponieważ Komisja nie jest w pełni przekonana co do powodzenia sprzedaży aktywów przewidywanej w przyszłości.

7. Unikanie nadmiernego zakłócania konkurencji

- (47) Zgodnie z pkt 38–42 wytycznych należy przyjąć środki w możliwie największym stopniu łagodzące potencjalne negatywne skutki pomocy dla konkurentów. Pomoc nie może nadmiernie zakłócać konkurencji. Wiąże się to zazwyczaj z ograniczeniem obecności przedsiębiorstwa na rynku po zakończeniu restrukturyzacji. Obowiązkowe ograniczenie lub zmniejszenie obecności firmy na danym rynku jest czynnikiem kompensującym na korzyść jego konkurentów. Ograniczenie takie powinno być proporcjonalne do zakłócenia, które wywołała pomoc na rynku oraz do względnego znaczenia firmy na rynku lub rynkach.
- (48) Zgodnie z pkt 56 wytycznych warunki przyznania pomocy są mniej restrykcyjne w przypadku wdrożenia środków wyrównawczych na obszarach wspieranych. Analizując wpływ pomocy na restrukturyzację na rynek i konkurencję, Komisja weźmie pod uwagę to, że przedsiębiorstwo PZL Dębica jest zlokalizowane na obszarze wspieranym w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE.
- (49) Komisja nie jest przekonana co do tego, czy proponowane środki mają charakter rzeczywiście wyrównawczy i nie są konieczne jedynie w celu przywrócenia długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa, ponieważ gdyby było inaczej, nie kwalifikowałyby się jako środki wyrównawcze w rozumieniu wytycznych. Wątpliwość dotyczy w szczególności tych środków, w przypadku których Polska nie wykazała, że zaniechane formy działalności lub sprzedane spółki zależne nie przynosiły strat.
- (50) Ponadto wydaje się, że pozostałe środki mają na celu optymalizację zdolności produkcyjnych, obecnie częściowo niewykorzystanych, a zatem są przypuszczalnie również niezbędne do przywrócenia rentowności i jako takie, zgodnie z wytycznymi, nie mogą być uznane za środki wyrównawcze.

(51) Pozostałe proponowane działania podejmowano już w przeszłości i nie wydaje się, by mogły one stanowić środki wyrównawcze w przypadku planowej pomocy, która ma być przyznana w przyszłości.

IV. DECYZJA

(52) W związku z powyższym Komisja:

- 1) uznała, że środki wykazane w części 1 tabeli 1 zostały przyznane przed dniem przystąpienia i nie mają zastosowania po tym dniu w rozumieniu załącznika IV pkt 3 Aktu przystąpienia; oraz
- 2) postanowiła wszcząć procedurę na mocy art. 88 ust. 2 Traktatu WE w odniesieniu do środków wykazanych w części 2 i 3 tabeli 1 i zgłoszonych środków przedstawionych w tabeli 2, ze względu na wątpliwości co do ich zgodności ze wspólnym rynkiem.

(53) W świetle niniejszych rozważań Komisja, działając na mocy procedury określonej w art. 88 ust. 2 Traktatu WE, zwraca się do władz polskich o przedłożenie uwag i dostarczenie wszelkich informacji, które mogą być pomocne w ocenie przedmiotowej pomocy, w terminie jednego miesiąca od otrzymania niniejszego pisma. Między innymi należy przedłożyć:

- początkowy plan restrukturyzacji PZL Dębica opracowany w 2002 r.;

- charakterystykę sytuacji finansowej PZL Dębica, poczynwszy od 2001 r. i załączyć brakujące uproszczone sprawozdanie finansowe za odpowiedni okres;

- sprawozdania finansowe za 2007 r. i za pierwsze trzy kwartały 2008 r.

(54) Komisja zwraca się do polskich władz z prośbą o niezwłoczne przekazanie kopii niniejszego pisma odbiorcy pomocy.

(55) Komisja pragnie przypomnieć władzom polskim, że art. 88 ust. 3 Traktatu WE ma skutek zawieszający i zwraca uwagę na art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999, który stanowi, że wszelka pomoc niezgodna z prawem może zostać odzyskana od beneficjenta.

(56) Komisja uprzedza władze polskie, że udostępni zainteresowanym stronom informacje poprzez opublikowanie niniejszego pisma wraz z jego streszczeniem w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Poinformuje również zainteresowane strony w krajach EFTA, będących sygnatariuszami porozumienia EOG, publikując zawiadomienie w Suplemencie EOG do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* oraz poinformuje Urząd Nadzoru EFTA, przesyłając kopię niniejszego pisma. Wszystkie zainteresowane strony zostaną wezwane do przedstawienia uwag w ciągu jednego miesiąca od dnia publikacji.”